

Kıbrıs Su, Enerji ve İklim Değişikliği Bildirisi

Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey Afrika arasında Köprüler İnşa Etmek

---

Önsöz: Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey Afrika arasında köprüler inşa etmek/ Enerji, Su & İklim Değişikliği ile ilgili uluslararası konferansı (EWACC2012,10-12 Aralık 2012) ve Genç Âlimler Forumu (EWACC2012'den önce üç günlük organizasyon, 7-9 Aralık 2012) 2010 tarihindeki EWACC2010 konferans bildirisini genişleten bir bildiri hazırladılar.

Akdeniz'i, Orta Doğu'yu ve Kuzey Afrika'yı (MENA) 500 milyon insanla hızla büyüyen nüfusuyla kapsayan bölge, sert çevresel değişimleriyle, aşırı iklim koşullarıyla ve çeşitli ekonomik, sosyal ve kültürel kimlikleriyle karakterize edilmektedir. Artan sıcaklıklar açıkça bölgeyi iklim değişikliğinde "sorunlu bölge" olarak göstermektedir.

Hava kirliliğinin ve iklim değişikliğinin kötü etkileri, çevresel bütünlüğe ve insan sağlığına yönelik tehlikeler, enerji ve yiyecek güvenliğinde büyük zorluklar beklenmektedir, ayrıca azalan temiz su oranı kontrol altına alınmalıdır.

Bilim ve teknoloji ekonomik gelişme ve toplum refahının merkezidir. İnsanlık için giderek artan ve büyüyen birçok zorluğu ele alırken, bilimsel araştırma sürdürülebilir çözümler bulmak için aşırı derecede önem arz etmektedir. Ekonomik olarak karşılanabilir enerjiye ve temiz su erişimine duyulan ihtiyaç göz önünde bulundurulunca, enerji, su ve tarım sektörlerinin birbirine bağımlılığında düşünülürse , yenilikçi teknolojilerinyaşam koşullarını artırmadaki büyük potansiyele sahip olduğu açıkça görülmektedir.

Tedbirli bir şekilde iklim tehlikelerinin kontrol edilmesi gerekmektedir. Bilimsel, teknolojik ve tarımsal çözümler iklim değişikliğinin istenmeyen sonuçlarıyla mücadele etmek için benimsenmelidir. MENA bölgesinin sıcak ve kuru hava koşullarıyla sıra dışı bir savunmasızlığı vardır, mutlaka bölgeye özel çözümler geliştirilmelidir.

Gekeneksel ve gelenek dışı , yağmur suyunun toplanması, atık suyun tekrar kullanılması ve tuzdan arındırılması gibi, su kaynaklarının geliştirilmeleri gerekmektedir. Ayrıca MENA içerisinde daha tutumlu su tüketimi seçenekleri de vardır. Bu özellikle tarım sektörü ile modern sulama teknolojilerinin kullanılması ile ilgilidir, daha az su gerektiren ekinler ayrıca iyileştirilmiş sulama programları su kullanımında potansiyel azalma vaat etmektedir. MENA bölgesi yenilenebilir enerji kaynakları geliştirilmesi için ihtiyaçlarını karşılamak ve

Avrupa'ya enerji teminine katkıda bulunmak gibi önemli bir potansiyele sahiptir. MENA bölgesinin ihtiyaçlarına ve koşullarına uygun ekonomik olarak karşılanabilen teknolojilerin geliştirilmesi sağlanmalıdır. Altyapı, kapasite artırma ve bilgi transferi gibi konularda yatırımlar gerektirmektedir, bunlar ileride yeni iş imkânları da sağlayacaktır. Bölgedeki genç bilim insanlarının ilerdeki zorluklara gelecek nesilleri hazırlamak için desteklenmeleri gerekmektedir.

Araştırma ve eğitim enstitüleri işbirliği ile Avrupa – MENA arasındaki bilim ve teknoloji ortaklığı geliştirilmelidir. Kıbrıs'ın stratejik konumu ve AB üyeliği sayesinde, bu ülke böyle bir ortaklıkta, bölgesel ağın ve kapasite artırma aktivitelerinin desteklenmesinde katalizör rolü oynayabilir.

Kural düzenleme sürecindeki – bilimsel delile dayalı – bilgilendirilmiş kararların geliştirilmesi adına, Avrupa – Akdeniz bölgesinde bilim/politika ara yüzünün güçlendirilmesi önem arz etmektedir. Bu, Avrupa ve MENA'da, sosyal gelişmelere olanak sağlayacak, ilerlemiş, yüksek kalite bilimsel araştırma bağı oluşmasına imkan sağlayacaktır.,

MENA'daki insanların ortak çıkarları göz önünde tutularak, bölge, uluslararası tartışmada koordinasyonlu bilimsel pozisyonlar yakalamalıdır. Bölgedeki bilimsel ve akademik kurumlar, araştırma düzenlemek ve bulgularını hükümetler ve politika yapanlara iletmek üzere cesaretlendirilmektedirler. Bu, su, enerji ve yiyecek güvenliğinde yenilik hedefinde araştırma, eğitim ve çalışma alanlarında yatırım ihtiyacına bağlanmaktadır ve ekonomik gelişme ve refah için önkoşuldur.